

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 1, 1988

Nr. 171

„LKB Kronika“, Nr. 76

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žvilgsnis į praėjusius 1987 metus

Kunigų kalinių išlaisvinimo klausimas. Šioje srityje bedieviška sovietų valdžia visam pasauliui akivaizdžiai pademonstravo, ką ji laiko savo svarbiausiu prieš dabartinę Lietuvą, būtent – Bažnyčią ir kunigus. Persitvarkymo ir taip vadinamos demokratizacijos laikais lageryje paliko tik kunigus – Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių. (Kun. Svarinskas jau išleistas ir atvyko į Vokietiją.)

Kiti Lietuvos disidentai jau arba laisvėje, arba tremtyje. Bažnyčia demonstracijų ir kitokių atvirai sovietų valdžiai priešiškių akcijų neorganizuojama, tačiau valdiškiems bedieviams ji pavojingesnė, nes pakerta bedievybės galią dvasinėje srityje, kviesdama tautą likti ištikimai per 600 metų protėvių išlaikytoms ir brangintoms katalikiškoms tradicijoms bei moralei. Tik todėl valdiški bedieviai taip uoliai stengėsi prislopinti jubiilejinių renginių, ypač centrinių, skambesį. Nuolat buvo reikalaujama iš hierarchų ir svar-

besnių parapijų klebonų, kad užtikrintų, jog Jubiliejaus minėjimo proga bus tik įprastinės pamaldos ir kad jos niekuo nesisks nuo eilinių atleidų. Dalį Lietuvos Bažnyčios vadovų ir klebonų grasinimais ir pažadais jiems pasisekė nukreipti į kompromisų kelią. Tęgul bedievių dusinama katalikiškoji liaudis pati paieško, kur išgirsti ką giliau ir plačiau apie 600 metų krikščionybės kelią Lietuvoje. O kaip reikia mūsų liaudžiai, mūsų jaunimui, mokyklose teigiamai tik ateistiniui auklėjimui, tokių renginių, kuriuose būtų išsavinama krikščioniška dvasia, kad 600 metų ištikimybė katalikiškam tikėjimui taptų tik žodžiu, o ne tik realybe? 7-os krikščioniškos Lietuvos generacijos. Reikia, kad Tautos ir Bažnyčios šviesesnė ateities vil-tis būtų grindžiama, ne „laikiamomis nuolaidomis“ iš bedieviškos valdžios pusės, bet krikščioniškos doros ir tikėjimo principų įtvirtinimu jaunoje sieloje ir širdyse.

(Bus daugiau)

Kongresmenai keliauja pas sandinistus

New Yorkas. – Kongreso nariai George Miller, Bonior, Kerry ir Harkin turėjo savo pasitarimus Nikaragvoje su sandinistų oficialiais asmenimis, kuriuose Amerikos ambasados asmenys negalėjo dalyvauti. Tačiau ne visada sandinistai palankiai žiūrį į šiuos demokratų. Kai tik Atstovų rūmai nubalsavo at-mesti 27 mil. dol. paramą Contras kariams, Daniel Ortega tuoj išskrido į Maskvą pasidžiaugti kartu su savo draugais tuo laimėjimu. Minėtieji demokratai jautėsi labai nepatogiai – Miller ir Bonior skrido į Managvą pareikšti nepasitenkinimą. Tada, 1985 m., kaip rašo Evans ir Novak, jie patarė sandinistams laikytis tik trejus metus, nes „reikalai Washingtono gali būti geresni“, kadangi rinkimus mano laimėti demokratai. Sandinistai pagarbiai sutinka Millerį, kai jis atvažiuoja į Managvą. Kai jie 1982 m. vizitavo Managvą su sen. Dodd ir kongr. Michael Barnes iš Marylando, prez. Ortega buvo užtikrintas, jog „tie trys yra mūsų revoliucijos draugai“. Bet pridėjo, kad „Milleris yra daug daugiau progresyvus negu Dodd ir Barnes ir tikrai nori mums padėti“.

Ryšių su teisių grupėmis

Pačioje Amerikoje Demokratų kairė, kaip rašo žurnalistas Waller ir Sobran, yra susirišusi stipriai su taikos ir žmogaus teisių grupė centrinėje Amerikoje. Harkin yra tos organizacijos išdinininku, kuri rūpinasi centro Amerikos reikalais; jam padeda Čilės komunistų vado Orlando Letelier našlė ir kongresmenai Don Bonker iš Washingtono ir Rober Garcia iš New Yorko. Panašiai veikia Solidarumo komitetas su Salvadoro žmonėmis, kuriems padeda Pat Schroeder iš Colorado, norėjusi būti JAV prezidentė, o jai padeda sen. Barbara Mikulski iš Marylando, Harkin ir Edward Markey su

Gerry Studds iš Massachusetts, neskaitant Jesse Jackson, Andrew Young ir Ed Asner.

Sandinistų aukų rinkėjai

Yra sudaryta Nikaragvos Tautinė konferencija ir jai priklauso Dellums, Harkin, Edward Kennedy, Walter Fauntroy iš sostinės distrikto ir net resp. sen. Mark Hatfield iš Oregono. Medicinos pagalboje El Salvadorui (nesumaišyti su Raudonojo Kryžiumi) priklauso tuzinas kongresmenų, įskaitant ir Crockett. Šias jų surinktas aukas tvarko Salvadoro Demokratinis revoliucijos frontas, kairiųjų organizacija.

Pat Schroeder parašė aukų prašantį laišką sandinistams padėti. Vėliau ji naiviai atsisakė, pasiaiškindama, jog nežinojusi, kad Nikaragvos sandinistai nesą neutralūs. Ir ji kandidato į JAV prezidento postą. David Bonior yra Pax Americas vienas vadovų, o ši organizacija vadovauja politinei akcijai, kuri Kongrese palaiko Salvadoro komunistinius partizanų. 1986 m. Pax Americas komitete buvo 37 kongresmenai, visi demokratai, kurie aukojo tam tikras sumas pinigų. Pavyzdžiui, pats Bonior davė 5,000 dol., Don Edwards 3,000 dol., o kiti po tūkstantinę.

Naujoji kairė

Tie demokratai turbūt nėra komunistai, tačiau jie palaiko tai savo dalyvavimą, gal nesiorientavimu. Turbūt ne vienas neturi slapto ryšio su sovietais. Jų pažiūros yra būti opozicijoje prieš prez. Reaganą ir jo veda-mą užsienio politiką, o vadaus politikoje jie krypta į socializma. Jiems nerūpi, kad jų veiksmas gali padėti sovietams. „Jie žiūrį į Ameriką kaip į pasaulio negerovių priežastį“, sako vienas Atstovų rūmų kongresmenas republikonas. „Ir kai išky-

Kiekviena tauta laisvės turi tiek, kiek jos išsikovojo

Rugpjūčio 23-jį Vilniuje – estradoje minėjimo organizatoriai, kalbėtojai ir svečiai

D. Fligelio nuotrauka

Vilnius. – Lietuvos persitvarkymo sąjūdis, kaip žinome, surengė šių metų rugpjūčio 23 d. pasirašyto paktą ir slapto protokolų pasmerkimą.

Daugelis mūsų skaitytojų klausia, ar mes turime žinoti, kaip tas mitingas praėjo. Nebuvo, būtų sunku jį iš kitų pasakojimų aprašyti. „Tiesoje“ rugpjūčio 25 d. buvo atspausdintas platus reportažas, kurį čia tik su savo antraštelėmis ir mes perduodame. Tad tegu kalba korespondentas Algimantas Budrys.

Aukštaičiai ir žemaičiai, suduviai ir dūkai

Ar jums teko giedoti maždaug šimtą tūkstantiniame – kas ten tiksliai suskaičiuos – chore? Kai iš lūpų liejasi Maironio „Lietuva brangi“ žodžiai, kai milžiniško balsų jūroje nebegirdi savo, o visų dainininkų širdys plaka, regis, vienu ritmu...

Ar jūs pajutote tą kraupią, šiurpulingą tylą, kai šimtas tūkstančių žmonių – moterų ir vyrų, senelių ir vaikų, atrodo, sulaikė kvėpavimą, kad tylos minute pagerbtų kritusius karo frontuose ir mirusius iš bado, užgesusius kalėjimuose ir tolimoje tremtyje...

Visa tai buvo. Vilniečiai ir kauniečiai, aukštaičiai ir žemaičiai, suduviai ir dūkai rugpjūčio 23-iosios pavarė nenutrūkstamu srautu traukė Vingio parko alejomis į estrados aikštę, kad čia, žaliojoje Vilniaus saloje, paminėtų 1939 metų rugpjūčio 23 dienos Tarybų Sąjungos – Vokietijos nepuolimo sutarties pasirašymo

la la nusiginklavimo kontrolės reikalai, jie esmėje yra vėl ir vėl sovietų pozicijoje. Jie neturi sovietų įsakymų kaip balsuoti, bet jei ir turėtų, jie kitaip nebal-suotų. Yra taip, lyg „Naujoji kairė“ savaime yra įsikverbusi į Kongresą.

Pažvelkime į sen. Christopher Dodd. Jis yra buvusio prieš komunistus nusistačiusio senato-riaus Thomas Dodd sūnus. Jau-nasis Dodd yra progresyvus ir turi didelį spaudos pasitikėjimą, ko neturėjo jo tėvas. Jis artimas Bianca Jagger, kuri naudoja jo įstaigą prieš Contras veiklai ir dirba už sandinistus, praneša Miguel Bolanos, buvęs žvalgybos agentas sandinistų slaptosios tarnyboje.

Rytoj apie Kongreso narių dalyvavimą Pasaulio Taikos tarybos veikloje.

metines, kad pagerbtų hitlerizmo ir stalinizmo aukų atminimą. Tame minios sraute matei susikaupusius, rūsius veidus, po niauriu, lietaus debesų pritvinkusių rudėjančių skliautu lingavo trispalvės vėliavos, per-rištus juodais kaspalais, vyrai su Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio raiščiais ant rankovių vaikščiojo su dėžėmis aukoms, kurios bus skirtos paminklui nukankintiems stalinizmo metais, tai vienas, tai kitas buvo renkami parašai dėl demokratiškesnių įstatymų, ir galėję pasidžiaugti, kad žmonės pamažu vaduojasi iš dešimtmečių slėgusio baimės ledo – pasirašo ne anonimiškai, bet nurodydami ir savo pavardes, adresus.

Susikaupkime visoje Lietuvoje

Septinta vakaro. Dar prieš valandą estrada jau buvo pilnutėlė, o dabar žmonės nebetelpa ir į erdvią aikštę, glaudžiasi po pušimis, kur irgi pasiekia oratorių balsas. Nuaidėjus paskutiniams „Lietuva

brangi“ akordams, minėjimą pradeda Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, profesorius Vytautas Landsbergis.

– Tai nėra mitingas. Tai minėjimas, susikaupimo diena, – sako jis. – Norėtume, kad čia nebūtų švilpimų ir šūksnių. Pasirodykim rimti. Susikaupkime visoje Lietuvoje, kad suvoktume šios dienos svarbą.

Profesoriaus kalba apie vadinamąjį V. Molotovo ir J. Ribbentropo paktą, už kurio stovėjo bloko jėgos – Hitleris ir Stalinas, hitlerizmas ir stalinizmas. Šias jėgas skatino Vakarų valstybių taikstymasis. Tada, ketvirtą dešimtmečio pabaigoje, Tarybų Sąjungoje buvo paminti lenininiai ir vidaus, ir užsienio politikos principai.

– Dabar, kai žinome daugiau tiesos, neturime žvelgti į praeitį vien įskaudintu žvilgsniu, – pažymi kalbėtojas. – Pirmiausia patys turime būti kitokie. Ar kiekvienai nekaltai stalinizmo aukai garsiai pasakyta, kad ji nekaltą?

Jugoslaviai už naują konstituciją

Belgradas. – Slovenijos rašytojų ir sociologų komisijos paskelbė dokumentą, kuriame reikalaujama, kad naujoji Jugoslavijos konstitucija įstatyminiai užtikrintų politinį pluralizmą, taip pat įsakmiai paskelbtų įstatymų leidžiamosios valdžios, vykdomosios valdžios ir teismo institucijų visišką viena nuo kitos atskyrimą. Slovenijos intelektualai dokumente, kurį paskelbė oficialioji Jugoslavijos žinių agentūra Tanjug, taip pat reikalauja, kad naujoje krašto konstitucijoje Slovenijai būtų pripažinta teisė savarankiškai nustatyti ir vykdyti savo vidaus ir užsienio politiką, kad visame krašte būtų panaikinta mirties bausmė ir kad būtų leidžiama jaunimui sąžinės sumetimais atsisakyti nuo karinės prievolės.

Pažymėtina, kad neseniai taip pat ir visos Jugoslavijos Rašytojų sąjungos prezidiumas buvo paskelbęs pareiškimą, kuriame buvo reikalaujama, kad naujomis krašto konstitucijos normomis būtų aprėžiamos centrinėms valdžiom suteiktos galios ir kad visiem piliečiam būtų užtikrintos jiems priklausančios laisvės, suderinamos su tarptautinės bendruomenės pripažintomis žmogaus teisėmis. Taip pat

ir šį pareiškimą atspausdino oficialioji Jugoslavijos žinių agentūra. Šiuo metu Jugoslavijoje yra svarstomas krašto konstitucijos pakeitimo projektas.

Vyriausybė tariai su Solidarumu

Varšuva. – Lenkijos Solidarumo atstovas pranešė spaudai, jog šį trečiadienį Lenkijos vyriausybė pradėjo pasitarimus su Solidarumo vadu Lech Walesa Varšuvoje neskelbiamose vietoje. Lenkijos vyriausybės vardu pasitarimus ves Vidaus reikalų min. gen. C. Kiszcak. Pasitarime dalyvaus ir Katalikų Bažnyčios atstovas. Tai pirmasis pasitarimas tarp Lech Walesos ir komunistų vyriausybės. Streiko nutraukimas priklausys nuo pasitarimų eigos, sako Solidarumo atstovas Mazowiecki. Pagrindinė pasitarimų tema – pluralizmas ir Solidarumo legalizavimas.

– Amerikos nuomonių tyrimų agentūros praneša, kad viceprez. Bushas veda šiuo metu 18 punktų daugiau prieš gub. Dukakį prezidentiniuose apklausinėjimuose.

Sovietų karo lėktuvai į Afganistaną

Washingtonas. – Amerikos Valstybės departamentas apkaltino Sovietų Sąjungą Genovos susitarimų sulaužymu Afganistano reikalui. Sovietų Sąjunga pasiuntė savo karo lėktuvus į Afganistano teritoriją bombarduoti laisvės kovotojų pozicijas prie Kunduzo miesto, kurį partizanai, priartėję prie miesto ribų, būtų užėmę. Tai pirmas kartas, kai Amerika apkaltino sovietus, sulaužius Afganistano susitarimus. Diplomatai sako, jog maždaug 4,000 sovietų karių buvo nuskraidinti į Kunduzo miestą padėti gintis afganų komunistų kariams. Lėktuvai atskrido iš Sovietų Sąjungos, ir tai yra pirmasis rimtas sutarties sulaužymas.

– Gdanske Solidarumo vadas Lech Walesa įspėjo Lenkijos vyriausybę, kad šį kartą Solidarumas nemano sustabdyti streikų, jei nebus pripažintas Solidarumas. Walesa kartu su darbininkais yra Lenino lielijų viduje, ir jei vyriausybė nori pradėti kalbėtis, jis ir jo padėjėjai esą pasiruošę deryboms.

– Izraelis uždarė 108 palestiniečių šalpos įstaigas.

Molotovo telegrama

Vilnius. – Lietuvoje paskelbta buvusios Molotovo telegramos tekstas Vokietijos pasiuntiniui Šulenburgui ryšium su 1939 m. rugpjūčio 23 d. paktu.

Maskva, 1939 m. spalio 8 d. Slaptai!

Pone Pasiuntiny,

Aš turiu garbės patvirtinti, kad pagal slaptojo papildomo protokolo, pasirašyto 1939 m. rugsėjo 28 d. tarp TSRS ir Vokietijos, galioja šis susitarimas dėl Lietuvos:

1. Lietuvos teritorija, paminėta protokole ir pažymėta žemėlapyje, pridėjame prie protokolo, nebus okupuota, jeigu Raudonosios Armijos jėgos bus išdėstytos (Lietuvoje).

2. Vokietijos kompetencijoje paliekama teisė nustatyti terminą dėl susitarimo įgyvendinimo – paminėtos Lietuvos teritorijos prie Vokietijos prijungimo.

Prašau Jus, pone Pasiuntiny, priimti mano aukščiausią pagarbos pareiškimą.

V. Molotovas.
Šalt.: SSSR – Germanija 1939 – 1941 – 1983, p.14

TRUMPAI IŠ VISUR

– Pietų Afrikos paskutinis dalinis išvyko iš Angolos. Ten ju kariuomenės daliniai buvo nuo 1976 metų. Liko tik Kubos kareiviai, kurie atvyko padėti marksistinei Angolos vyriausybei, kai 1975 m. portugalai suteikė jai nepriklausomybę.

– Nikaragvos sandinistų prez. Daniel Ortega pratęsė ginklų paliaubas su Contras kariais iki rugsėjo mėnesio galo.

– Genevoje vykstančiose Irano-Irako derybose nepadaryta jokios pažangos. Dideli ginčai vyksta dėl pietinės Irano sienos su Iraku.

– Washingtono pranešama, jog viceprez. Busho sūnus ir sen. Bentseno sūnus buvo Texas valstijoje 1968 m. įrašyti į Tautinius savisaugos dalinius.

– Bostone pranešama, jog gub. Dukakio administracija buvo priversta per paskutinius 2 mėnesius trečią kartą pasikolinti 200 mil. dol., kad galėtų apmokėti valstijos išlaidas. Valstijos išdinininkas sako, kad kita mėnesį vėl teks skolintis.

– Demokratų partija pranešė, jog birželio ir liepos mėnesiais iš korporacijų, darbo unių ir turtingesnių asmenų surinko 4.8 mil. dol. rinkimų reikalams. Partija mano, kad iš viso turėtų surinkti 42 mil. dol., kad galėtų gerai praveisti prezidentinių rinkimų propagandą.

– Lenkijos min. pirm. Zbigniew Messner pareiškė, jog vyriausybė padarė daug klaidų krašto darbininkų gyvenime. Vyriausybės ekonominės reformos nepasisekė, pareiškė jis partijos centrinio komiteto posėdyje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 1 d.: Egidijus, Gun-da, Veronika, Gytis, Burvilė.

Rugsėjo 2 d.: Ingrida, Antoninas, Kalista, Protenis, Tugaudė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:15, leidžiasi 7:26. Temperatūra diena 85 l., naktį 62 l.

MOKSLO METU PRADŽIA

„Žiburio“ lituanistinė mokykla naujuosius 1988/89 mokslo metus pradės šeštadienį, rugsėjo 10 d., 9 val. ryto Kultūros centro patalpose.

Pirmą šeštadienį mokslas tęsis nuo 9 val. iki 12:00.

Aštunto skyriaus mokiniams vasaros atostogos bus prailgintos dar viena savaitė. Jiems pirmoji mokslo diena bus rugsėjo 17 d. Laukiami grįžtantys visų buvusių mokinių ir tikimės naujų, kurie dėl įvairių priežasčių iki šiol negalėjo mokyklos lankyti.

Danutė Doveinienė

NEAKIVAIZDINĖ MOKYKLA KVIEČIA

Detroito „Židinio“ neakivaizdinė lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo pradžioje. Visi susidomėję galimybėmis pasinaudoti šia mokykla (lietuviškai kalbančiais) prašomi kreiptis telefonu 517-784-7834. Skambinti vakarais.

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ TĖVŲ DĖMESIUI

Detroito „Žiburio“ lituanistinė mokykla naujuosius mokslo metus pradeda šeštadienį, rugsėjo 10 d. Kartu su „Žiburio“ mokykla veikia „Žiburelis“ A ir B, tai dvi klasės priešmokyklinio amžiaus (3-6 metų) vaikams.

„Žiburelio“ A klasė tik lietuviškai kalbantiems vaikams. „Žiburelio B klasė“ — lietuviškai ir angliškai kalbantiems vaikams.

Visi naujų mokinių tėvai kviečiami iš anksto vaikučius užregistruoti pas mokyklos vedėją mok. Danutę Doveinienę, tel. (313) 268-7970. Priimami vaikučiai, sulaukę 2 metų ir 9 mėn. amžiaus.

„Žiburelis“ A — lietuviškai

kalbančių klasė ir „Žiburelis“ B — lietuviškai ir angliškai kalbančiųjų klasė mokslo metus pradės šeštadienį, rugsėjo 17 d.

T. U.

LIETUVOS DUKTERŲ GEGUŽINĖ

Rugpjūčio 21 d. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose įvyko Lietuvos Dukterų sąjungos Detroito skyriaus ruošiamą gegužinė-pikniką.

Lietuvos Dukterų uždavinys yra padėti nelaimėje atsidūrusiems lietuviams. Organizacijos narės lanko ligoninėse ir namuose esančius ligonius bei įvairių nelaimių prisilgus lietuvių. Jų darbas tylus, bet giliai prasmingas.

Siuo metu Lietuvos Dukterų sąjungos Detroito skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė dailininkė Stasė Smalinskienė, išdėtininkė Bronė Selenienė ir sekretorė Kazė Balukienė.

Tuoju po pamaldų visi skubėjo į Dievo Apvaizdos parapijos salę, kur jau laukė šeimininkių skaniai paruoštas maistas bei Lietuvos Dukterų kepti bei suaukoti įvairūs pyragai, kavutė bei arbatėlė. Jaukioje aplinkoje svečiai vaišinosi ir savo tarpe šnekučiausi. Svečių buvo ne tik iš Detroito lietuvių parapijų, bet taip pat matėsi ir iš Lietuvos čia besilankančių.

Veikė ir turtingas „Laimės šulinys“. Prieš dovanų paskirstymą pirmininkė Stasė Smalinskienė padėjo šeimininkėms bei visiems prisidėjusiems savo darbu, paaukavę pyragais, maistu, dovanomis laimėjimams ir višioms sveteliam, taip gausiai atsilankiusiems ir gegužinė. Po to ji įteikė 200 dol. auką neseniai iš Lietuvos atvykusiam ir mūsų apylinkėje apsigyvenusiam Romui Melašui, jo pirmiesiems žingsniams šiame krašte padėti.

Gegužinė davė gražų pelną Lietuvos Dukterų ateities darbams.

Vytautas Kutkus

Kiekviena tauta...Reportažas iš Vilniaus

(Atkelta iš 1 psl.)

rasti archyvuose papildomų slapčių tos sutarties protokolų. Jis tuo suabejoja, sakydamas, kad neranda to, ko nenori rasti, ko nereikia rasti, ir pasiūlo maskviečiams į talką Pabaltijo istorikus ir archyvininkus.

— Jei mokėčiau piešti, tos sutarties pasirašymą pavaizduočiau tokią karikatūrą, — kalba Justinas Marcinkevičius, — Hitleris ir Stalinas, vienas iš vienos pusės, kitas — iš kitos, ryja Europos žemėlapi, užsigėdami iš bokalų, kuriuose tautų kraujas, ašaros, nevilts. O greta stovi kitos didžiosios Europos valstybės ir pritariamai linkčioja: „I sveikata, i sveikata...“

Oratorius siūlo i minėjimo rezoliuciją įtraukti punktus, raginančius paskelbti sąjunginėje spaudoje V. Molotovo — J. Ribbentropo paktą ir jį pasmerkti; įstatymu numatyti dokumentų įslaptinimo laiką toki, koks egzistuoja demokratiškos valstybės; atidaryti visų archyvų duris mokslininkams, literatams, žurnalistams, ir visiems, besidomintiems istorija; išleisti papildomą „Lietuvos TSR istorijos šaltinių“ tomą; kuo skubiau parengti naują Lietuvos istorijos programą ir vadovėlį vidurinėms mokykloms. „Tegyvuoją tauta, laisvai bend-

raujanti su savo istorija“, — skelbia poetas.

Ekologijos problemos

Prie mikrofono — akademikas **Antanas Buračas**. Jis kalba apie vis grėsmingesnes ekologijos problemas, kurias didėle dalimi lemia sąjunginių ministrų diktatas, paliečia respublikos suverenumo klausimą, pritaria Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko V. Sakalausko ir Lietuvos KP Centro Komiteto sekretoriaus A. Brazausko nuomonei, išdėstyta spaudoje dėl Ignalinos atominės elektrinės trečiojo bloko statybos.

— Savo vaikų vardan, — sako akademikas, — su broliais latviais mes pasiryžę masiniu ryžiu užblokuoti visą elektrinės teritoriją, kad sutrukdytume tolimesnę statybą.

A. Buračas ragina sušaukti Lietuvos TSR Mokslų Akademijos specialią sesiją pasiūlymams naujai respublikos Konstitucijai parengti, peržiūrėti rinkimų įstatymą, ryžtingiau reabilituoti stalinizmo aukas, gražinti gerą vardą lietuvių kultūros veikėjams V. Krėvei-Mickevičiui, M. Biržiškai ir kitiems. Kalbėtojas kviečia visus veikti taip, kad sukurstytų laisvas darbas, kad skambėtų laisva daina lygia-

Iškilmės septintoje Tautinėje stovykloje Kensingtone, Ohio.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

IŠGIRSKIME JAUNIMO BALSĄ

AURELIJA BALASAITIENĖ

Buvo miela skaityti „Draugo“ rugpjūčio 18 dienos laidoje Philadelphia „Aušrinės“ tautinių šokių grupės atstovo Tomo Dantos straipsnį, kuriame jis labai tiksliai ir logiškai diskutuoja Hamiltone įvykusios šokių šventės nuotakas ir padarinius. Tik ir vėl tenka abejoti, ar tie, kuriems taikomos tame straipsnyje išdėstytos mintys, skaitys ir ar atsakys į bent vieną Tomo Dantos klausimą.

Jo priekaištai rengėjams nėra be pagrindo, nes susipažinimo vakaras ir sekmadienio iškilmingas banketas, skirtas „specialiai“ publikai, paliko už durų didelę jaunimo minią, kuri neturėjo kur dingti ir nebeturėjo jokios programos. Atrepetavo, atšoko, jiems buvo paplota, o toliau — žinokitės. Ir taip liko tušti šeštadienio ir sekmadienio vakarai. Prieš šventę spaudoje buvo pakartotina rašoma, jokiū būdu jaunimo nepalikti vieno, bet į tokius perspėjimus niekas nekreipė dėmesio. Už jaunuolių padarytą žalą ir lietuvių vardo teršimą kai kas siūlo reikalauti iš vadovų atsakomybės. Sakoma, kad vadovai, tiek daug rū-

teisiškoje su kaimyninėmis respublikoje.

Centro Komiteto sekretorius už suverenitetą

Kalba LKP Centro Komiteto sekretorius **Lionginas Sepetys** Jis sako, kad tylos minutė kai tik pagerbėme stalinizmo ir Hitlerio aukų atminimą ir pažadame kuo greičiau pastatyti joms paminklą, mes emėms dešimt milijonų žmonių, kad deportacija būtų pasmerktą kaip antikonstitucinė.

— Šiandien čia smerkiame Hitlerio ir stalinizmo politikos teoriją ir praktiką, kurios įsėina už blogio ir gėrio ribų, — sako CK sekretorius. — Esu įsitikinęs, kad šiandieninė mūsų šalies vadovybė, paskelbusi persitvarkymą, nepasirašytų tokios sutarties, kad ir kokia sunki būtų padėtis. Minėdami praeitį, rūpinkimės ir ateitimi, kad būtumėm lygūs tarp lygių visoje šalyje, visuose savo darbuose, savo mintyse. Neabejojau, kad TSRS taps tikra federaline valstybe, o Lietuva turi įgauti tikrą suverenitetą. Apie tai buvo kalbėta ir XIX sąjunginėje partinėje konferencijoje.

Kalbėtojas sveikina Mokslo Akademijos pastangas, rengiant naują Konstituciją, pažymi, kad Sąjūdis — tai persitvarkymo rezultatas, mūsų viltų rezultatas, ir paragina veikti drauge, kad įsivyrėtų laisvas darbas, kad skambėtų laisva daina lygia-

(Bus daugiau)

pešio į programą įdėjo, tiek prakaio išlieję ir nervų prigadinę, turi teisę į pagerbimą ir poilsį. Bet argi jie galėtų tą darbą atlikti, jei nebūtų jaunimo, kuris lankytų repetitijas, mokytųsi, tvarkytų savo tautinius drabužius ir keliautų? Kitaip sakant, vieni be kitų neegzistuoja.

Vykstant su grupe, kurioje yra be tėvų keliaujantis jaunimas, negalima tos grupės palikti be atsakingo asmens, kuris, kaip Tomas Danta pastebėjo, draustų, tvarkytų ir rūpintųsi, kad būtų elgiamasi tvarkingai ir kultūringai. Kaip vadovai savo grupę išsivežė iš namų, taip ją ir turi gražinti. Nuo jų priklauso tvarkdario parinkimas ir grupės elgesys už šokių arenos ribų. Lygiai kaip mokytojai, išvežė vaikus į muziejų ar kitokią išskyla, po programos jų nepalaidžia jų pačių valiai, bet tvarkingai gražina ten, iš kur juos pasiėmė.

Pastebėjo Danta ir tą faktą, kad viebučiuose taip pat mūsų veteranai šokėjai ir vyresnieji nepasizymėjo geru elgesiu... Nesistebiu. Mes per literatūrą, prisiminimus vis dar su savotišku atavizmu dieviname kaimą, juokiamės iš etiketo, tai ir nenuostabu, kad netikėtai patekus į elegantišką aplinką, išlenda mūsų kaimiškas primityvumas. Štai dabar skaitome apie nepriklausomos Lietuvos laikinąją sostinę Kauną, taip pajaukiant jos vakarietišką gyvenimą ir aprangos stilių, kad darosi koku, bet drauge ir suprantama — kai kurie mūsų jau daugiau kaip keturius dešimtmečius Amerikos didmiestyje gyvenę žmonės norėtų visus apauti vyžomis, valgydinti grikių koše ir apnakvydinti ant šieno kūgio.

Kaip ten bebūtų, visų didžiųjų renginių metu lietuviško jaunimo vandalizmas ir barbariškas elgesys padarė didelę žalą lietuvių vardui. Jei nedidelis skaičius vietinių gyventojų ir pasigrožė mūsų šokiais, pasiskaito dienraštyje aprašymus, bet juos greitai pamiršta, kaip pamirštame mes kokią egzotišką kitų tautų renginį. Bet toks barbariškas elgesys ilgai išlieka eilinio žmogaus atmintį. Juk nėra abejonės, kad ne visas lietuviškas jaunimas taip elgėsi, bet, kaip toji stiklinė pieno, kurią tik vienas lašas dervos užteršia, dėmė krinta ant visų. Aišku, kad tai nėra teisinga ir kad nukentėję nekalti, nukentėję visi lietuviai, be kartų skirtingai. Bet kaip to išvengti ateityje?

Danta siūlo, planuojant būsimus grandiozinius įvykius, įtraukti jaunimą. Puiki mintis, bet iki šiol neįgyvendinama, nes jaunimas paprastai paliekamas,

kaip nieko neišmanantis, už posėdžių durų. Antra vertus, Danta kartoją vyresniųjų klaidą, sakdamas, kad nusikaltusių pavarės yra žinomos, kad jie turėtų būti nubausti, bet pats jų pavarėžių neskelbia. Jis tik nedrasiai siūlo, kad „reikėtų jų pavarės paskelbti lietuviškojo spaudoje“. Kaip mano balso, kuris lankytų repetitijas, mokytųsi, tvarkytų savo tautinius drabužius ir keliautų? Kitaip sakant, vieni be kitų neegzistuoja.

Paskelbimas nedrausmingų jaunuolių pavarėžių būtų nemalonus jiems ir skaudus jų tėvams. Bet tai būtų pati efektingiausia ir geriausia baismė. Organizacijos ir grupės, gavusios jų sąrašus, pas save jų neįsileistų. Tėvai galėtų pritaikyti bausmes, o tam tikras boikotas ir užtarnauta panieką liktų įspėjimu kitiems.

Danta spėlioja, kad po ketverių metų tokias išdaigas darys kiti. Jis gali būti teisus. Tačiau jei bent vieną kartą bus viešai ir griežtai susidorota su tokiais išsišokėliais, tas žinojimas eis iš lūpų ir lūpas, nebus užmirštas ir pasitarnaus tokius išsišokimus sustabdyti. Jie turi būti išrauti su šaknimis, kaip tos mūsų visuomenės piktžolės. Jei už žalą galima atsislyginti pinigais, tai kokiomis priemonėmis atstatysime gerą lietuvių vardą, už kelis išsišokėlius užsitaravus „laukinų“ epitetą? Juk jau daugelio metų patirtis rodo, kad kitokios išeities nėra, bet nieko nedaroma. Tik vėliau laužome rankas, kad mūsų pastangos kelti Lietuvos vardą supliuks, kelti muilo burbulas. Ir gaila tokių, kaip Tomas Danta, ant kurio patriotiškos ir protingos galvos krinta kolektyvinės kaltės dėmė. Tik dar yra viltis, kad jo vieno „iš dviejų tūkstančių jaunimo“ balsas neliks balsas tyruose.

Rengėjai turi įtraukti jaunimą į visų renginių planus patariamuoju balsu. Nusikaltusius bausti, paskelbiant jų pavardes, galvos krinta kolektyvinės kaltės dėmė. Tik dar yra viltis, kad jo vieno „iš dviejų tūkstančių jaunimo“ balsas neliks balsas tyruose.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

ka planuoti oficialios programos, svarbu taip pat pasirūpinti, kas po jos. Juk kai laivas ipaukia į uostą, keleiviams ir igulai yra nuleidžiamas tiltelis, kad jie galėtų saugiai pasiekti krantą. Įvesti naują elementą mūsų jaunimo grupėse, kaip tai praktikuojama amerikiečių; išrinkti „pavyzdgingiausią“, „punktuoliausią“, „draugiškiausią“, „drausmingiausią“ ir t.t. Sudarius progą, juos pagerb-

ti, „apvainikuoti“. Tai būtų aktinas konkuruoti savo geru elgesiu ir taip pat rasti dar vieną bendravimo bei pramogos elementą, kurio labai reikia, kad galima būtų atsikvėpti nuo repetitijų ir pamokymų.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiadienis,
ketvirtadienis ir penktadienis.
Susitarimui skambinti 436-5566

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAJEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. 471-3300; Rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 472-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myliai į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.

3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100

11800 Southwest Highway

Palos Heights, Ill. 60463

(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.

Tel. 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSĄ

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplečiusių venų
ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL

Tel. 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
1443 So. 50th Ave., Cicero

AFGANISTANO ATEITIS

Nors Afganistano laisvės kovotojai prieš komunizmą ir Sovietų Sąjungos pastatytą mario-netinę valdžią eina ir toliau, bet po Pakistano prezidento Zia ul-Haq tragiškos mirties kyla nauji klausimai. Partizanai kovoja prieš komunistinę valdžią, Sovietai pamažu ištraukia savo kariuomenę, bet ginklus siunčia tiek partizanams vakariečiams, tiek komunistams Sovietai. Paskutiniu metu jau partizanai nusiskundžia, kad jie per mažai gauna iš Amerikos jiems per Pakistano siunčiamų nešiojamų raketų, kurios buvo labai pavojingos sovietų ir komunistų afganistaniečių kėltuvams ir patrankoms. Kodėl taip yra, sunku pasakyti. Bet gal prezidento ir diktatoriaus mirtis sulaukė pagalbą Afganistano laisvės kovotojams.

Sovietų Sąjunga po ilgų derybų Genevoje, po Pakistano ir amerikiečių dalyvavimo pradėjo savo kariuomenės dalis atitraukti. Tas atsitraukimas neina taip greitai, kaip buvo žadėta, neina taip sklandžiai, kaip buvo numatyta. Sovietų valdžia nori palikti komunistus Afganistano valdžioje, nors ir koalicinėje vyriausybėje.

Partizanų vadai nedalyvavo derybose. Jie dabar nenori kalbėti apie koalicinę valdžią su komunistais. Pasiūlymų partizanų yra kelios grupės, — sakoma, kad septynios, bet iš tikrųjų daugiau, — taigi ir jiems bus sunku sudaryti koalicinę vyriausybę, jeigu pavyktų komunistus nugalėti ir išvyti iš savo krašto. Net ir tuo atveju, jeigu tektų kovoti su komunistiniais partizanais, remiamais Sovietų Sąjungos, nauja vyriausybė bus tik laikina, tik pereinamoji, kol bus paskelbti rinkimai.

Rinkimai galės būti tik susitvarkius viduje po daugiau negu šešerių metų karo su Sovietais. Po Pakistano prezidento žuvimo lėktuvo nelaimėje dabar ir partizanų kovos įgauna naują fazę, nes buvęs prezidentas, nors Pakistane nebuvo populiarius kaip diktatorius, buvo tikras partizanų globėjas ir rėmėjas.

Afganistano laisvės kovotojai nenuleidžia rankų net ir tada, kai jie gauna mažiau ginklų iš vakariečių ir mažiau paramos iš Pakistano, kol jis susitvarkys po prezidento Zia mirties. Afganistaniečiai, savo kalnuoto krašto padedami, kovoja prieš galingą jėgą, bet neturintys krašte pritarimo. Nors daug afganistaniečių turėjo pasitraukti į Pakistaną ar Iraną, nors daug jų jau yra Amerikoje ir Kanadoje, bet jie nesiliauja nei propagandiniu, nei ginklų siuntimu, nei pagalbos prašymu, nei pagaliau kovingumu kad ir iš tolo prisidėti prie savo krašto laisvės atgavimo. Afganistanas, kaip patys afganistaniečiai sako, niekada nėra pasidavęs svetimam valdžiai ar svetimam įtakai.

Kaip musulmonai, jie neturi tikro gailėstingumo savo priešui, nors jis būtų jų tautietis. Partizanai neturi pasigailėjimo pasidavusiems Sovietų Rusijai komunistams, kaip pasigailėjimo niekada neturėjo ir neturi komunistai. Broliškas kraujas liejasi iki kraštutinumo, kol laisvė bus atkovota. Paskui liesis keršto kraujas lais-

vės vardu, nors svetimųjų ir nebus, bet tik svetimųjų buvę tarnai.

Todėl Vakariečiai žiūri į šį Azijos kraštą, kaip į kraują nudažytą žemę, kurioje neliks nė vienos pėdos nepaliesios pačių afganistaniečių kraujo, kur nebūtų po velėna afganistaniečių kūnų. Tai mato ir patys afganistaniečiai, nori įvesti islamiškos valstybės įstatymus, kurie leidžia keršto veiksmus ir išaukia pasigailėjimo neturintius gyventojus naikinti savo priešus. Dabar priešai yra ne tik rusai ar rusų atsiųsti svetimtaučiai, priešai yra ir savieji broliai, išdavę Afganistano ramų gyvenimą.

Tai žino komunistinė valdžia, kuri šiuo metu yra Sovietų Sąjungos išrinktų pataikūnų rankose. Žino taip pat, kad jie turi kovoti ne tik už valdžią, bet už savo gyvybes iki paskutinio kraujo lašo. Kurie nugalės, kurių kraujas patės Afganistano žemę, dabar yra klausimas, kurio negali išspręsti nei priešai, nei draugai.

Vakariečiams ir visiems laisviesiems žmonėms žiūrėti iš tolo į šias Afganistano kovas, dar neima tikroji baimė, kad kada nors gali tai pati kova užvirsti tarp laisvųjų ir pavergtųjų. Vieni ir kiti tada neturės pasigailėjimo, kaip ir afganistaniečiai, kaip pakistaniečiai, kaip iranietiniai. Musulmoniški kraštai dabar kovoja tarp savęs ir prieš išorinį pasaulį. Ypač iškilo musulmoniškas kraštutinis, vadinami šiiitai, kurie nesigaili savųjų, juo labiau svetimųjų. Iranas ir Irakas nutraukė po ilgų pastangų karą, bet dar jo nebaigė. Juo labiau jis nesibaigia ir greitai nesibaigs Afganistano kalnuose, kur žmonės ne daug ką gali prarasti, bet gali laimėti tai, kas yra brangiausia ir dėl ko jie jau kelerius metus kovoja, tai yra laisvė.

Pakistano netikrumas po lėktuvo nelaimės kelia netikrumą ir Afganistane. Tai kelia netikrumą ir visame laisvajame pasaulyje, ypač Amerikoje ir Europoje. Azija susirūpinusi, bet Indija žiūri kaip į tam tikrą laimėjimą. Bet nei Indija, nei juo labiau Amerika ir Europa negali ramiai žiūrėti į nesibaigiančias kovas tarp Sovietų remiamo Kubolo, Afganistano sostinės, komunistų ir laisvės kovotojų, remiamų Vakarų ir Pakistano. Kaip mes žiūrėtume į prezidento Zia, perversmo keliu paėmusio Pakistano valdžią, kaip mes žiūrėtume į jo žiaurumą, sunaikinant savo priešus žudymais ir viešais korimais, kaip buvusio ministro pirmininko Butto, šiuo metu iškyla didelė problema Afganistano kovoms, laisvės kovotojams, Vakarams, teikiams ginklus ir rėmusiems laisvę.

Į Pakistano nelaimę ir Afganistano ateitį tegalima žiūrėti tik atviromis akimis ir laukimu. Nuo naujos politinės padėties priklausys laisvė šioje Azijos dalyje. Nuo to priklausys ir visos Azijos ateitis, nes ten jau brąška ne tik Pakistanas, kovoja ne tik Afganistanas, bet suirutęs kyla ir Burmoje ir visame prie Indijos vandenyno pakrastyje.

P. S.

Mūsų galvosena dažnai tėra tik mūsų širdies istorija.
J. G. Fiche

Be saulės nėra šilumos, be meilės nėra gyvenimo.
Lietuvių priežodis

KEITĖSI DIRIGENTAI, BET NESIKEITĖ ALFONSAS GEČAS

Neseniai pasitraukė iš Lietuvos Operos chormeisterio pareigų muz. Alfonsas Gečas ir persikėlė gyventi į Wisconsin valstiją.

Kai 1949 metų pradžioje didžioji pabėgėlių banga iš Europos atvyko į JAV, tada ir į šio krašto lietuvių kultūrinį gyvenimą įsiliejo daugelis kiti atvykęs. Vien tik fizinis darbas nepatenkino atvykusių. Išjungti į vietines organizacijas buvo sunku, nes daugeliui nebuvo lengva su anglų kalba. Tad savaimė susidarė naujo pobūdžio kultūrinis veikimas.

Darbo pradžia

Vienas iš to naujo veikimo būdų buvo vyrų choro susirganizavimas, kuris tada pasivadino Chicago Lietuvos Tremtinių vyrų choru. Jam diriguoti sutiko Alfonsas Gečas, kuris kartu padėjo sukviesti vyrus į chorą to choro organizatoriams. Šis choras pradėjo savo repeticijas 1949 m. rudenį Antano Pučio salėje, kuris tuo metu garsėjo naujai atvykusiems darbų suradimu ir padėjimu įsikurti bei suradimu gyvenimui butų.

Apie naują chorą sklido gandas labai greitai, po mėnesio jau buvo pakankamas skaičius vyrų su gerais balsais, dainavusių įvairiuose choruose Vokietijos amerikiečių ir anglų zonose. Net dar gerai nesusirepetavus, prasidėjo kvietimai dainuoti įvairių organizacijų renginiuose. Pradžioje vyrai

dainavo piknikuose — gegužinėse, bet tuoj reikėjo tenkinti daugelio prašymus ir dainuoti salėse. Todėl repetuoti teko tris kartus savaitėje. Pradinį repertuarą sudarė liaudies dainos, bet jau ir tada buvo dainuojama ne vienu ar dviem lygiais balsais, bet keturiais. A. Gečas turėjo daug rūpesčių su repertuaru, nes trūko gaidų, teko jam pačiam atkurti dainas, dažnai jas net harmonizuojant. Viena iš jų — partizanų daina „Prašydo jazminai“ ir šiandien dažnai yra chorų tebedainuojama. Po metų repetavimo dirigentas A. Gečas įvedė lietuvių kompozitorių sudėtingesnius kūrinius. Vyrų choras turėjo nepaprastą pasisekimą — dažnai tekdavo dainuoti tą pačią dieną net po kelis kartus. Visuomenės reagavimas buvo entuziastiškas.

Pirmasis koncertas

Po vienerių metų įtempto repetavimo vyrų choras jau išdrįso suruošti savo pirmąjį viešą koncertą. Tas koncertas įvyko 1950 m. spalio 15 d. Sokolų salėje, kurioje tuo metu vyko visi didieji lietuvių renginiai. Dainavo 40 vyrų. Į talką koncerto programai atlikti buvo pakviesti sol. Izabelė Motekaitienė, sol. Stasys Baranauskas ir sol. Jonas Vaznelis.

Koncertą fortepionu palydėjo muz. Aleksandras Kučiūnas. Pirmąją Vyrų choro valdybą sudarė Vytautas Radžius, pirm., Alfonsas Kerelis, vicepirm.,

Viktoras Žeronas, sekretorius, Emilijus Misevičius, išdėininkas, ir Antanas Krutulis, valdybos narys. Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu. Jei minėtume šią sukaktį, tai šiemet spalio 15 d. būtų 38 metai nuo pirmojo Vyrų choro prisistatymo lietuvių visuomenei.

Tame koncerte dainavo Antanas Antanavičius, Edvardas Augustaitis, Vytautas Beinauskas, Jonas Česunskas, Jonas Daukša, Aleksas Dundulis, Albinas Dzirvonas, Petras Griganavičius, Petras Juodviršis, Edvardas Jokūbauskas, Bronius Juodelis, Vytautas Juodka, Leonas Kalvaitis, Povilas Kantauskas, Vitas Kazlauskas, Alfonsas Kerelis, Viktoras Kizlaitis, Antanas Krutulis, Juozas Mačėnas, Antanas Malinauskas, Sigitas Miknaitis, Emilijus Misevičius, Jonas Mockaitis, Viktoras Močiūš, Zenonas Paškevičius, Antanas Paulavičius, Bronius Pernaravičius, Vacys Petrauskas, Vytautas Radžius, Leonas Rudžiūnas, Kazys Skaisgirys, Albertas Stočkus, Edvardas Šlaikaitis, Raimundas Šlenys, Jonas Tamoliūnas, Aleksandras Traška, Leonas Traška, Jonas Vaznelis, Edmundas Vengianskas, Viktoras Žeronas.

Keičiasi dirigentai

Susidarius sąlygoms, paties tuometinio Vyrų choro dirigento Gečo pasiūlymu, kai Chicagoje apsigyveno muz. Bronius Jonu-

Pirmoji Chicago Lietuvos vyrų choro nuotrauka, kai tada vyrai dar neturėjo už ką įsigyti vienos aprangos, su dirigentu muz. Alfonsu Geču centre su šviesia eilute.

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

Galiausiai, aš vykstu kaip jūreivis todėl, kad man patinka sveikas darbas ant laivo ir tyras oras, kuri alsuojų nogsalyje, nes kaip ir visa pasaulyje, priešingai vėjai dažniau pučia nei palankūs (jeigu Pitagoras nemeluoja)...

Bet kodėl tiek kartų perskrodęs jūrą kaip prekybinio laivyno jūreivis, dabar isikaliau sau į galvą vyksti medžioti banginių? Be jokios abejonės, tai sudaro dalį programos, kurią Apvaizda jau seniai buvo nužymėjęs.

Dabar prisimenant aplinkybes, man atrodo aš neaiškiai nujaučiu paslaptingus skatintojus, kurie mane pastūmėjo į šį žygį.

Vienas didžiausių motyvų buvo nuostabus paties banginio vaizdas. Toksai milžiniškas ir paslaptingas padaras sužadino visą mano smalsumą. Paskui toliau ir žiauri jūra, po kurią jis stumdo savo salos dydžio kūną, ir neįsivaizduojami pavojai. Visa tai ir, be to, stebuklai, kurių laukiau iš Patagonijos vaizdų bei vėjų, pagelbėjo man pasvirti mano noro pusėn. Kitiems gal šitie dalykai nebūtų sudarę žymesnio patraukimo. Tačiau aš sergu nuolatine aistra tolimiems dalykams. Man patinka plaukioti draudžiamomis jūromis ir vaikščioti laukiniiais krantais.

Dėl visų šitų priežasčių aš žavėjaisi banginių gaudymu. Didieji pasaulio stebuklų vartai atsidarė prieš mane, ir pamišėliškose svajonėse, kurios stūmė mane prie mano norų įgyvendinimo, paradavo begalinės banginių procesijos.

II. Drobinė valizė

I savo seną valizę įmečiau vienerius ar dvejus marškinius ir, pasiėmęs ją po pažastimi, pradėjau kelionę į Horno iškylų ir Ramųjų vandenyną. Ir viena gruodžio šeštadienio vakarą atsidūriau New Bedforde. Labai nusivyliau patyręs, kad mažasis laivukas į Nantucketą jau buvo išplaukęs, ir aš negalėjau toliau keliauti ligi kito pirmadienio.

Dauguma jaunų jūreivių, kandidatų į banginių gaudymo vargus, apsiėjo tame pačiame New Bedforde ir iš čia leidžiasi į kelionę, bet aš buvau pasiryžęs vyksti tik Nantucketą laivu, nes ten visame kas turėjo ryšio su ta sena ir garsia sala, buvo puiku ir audringa ir man nuostabiai patiko. Be to, nors pastaruoju metu New Bedfordas palaipsniui monopolizavo banginių pramonę ir tuo atžvilgiu vargšas senas Nantucketas toli atsiliko, vis tiek jis nepaliauja buvęs tos prekybos lopšiu ir vieta, kur pirmas negyvas Amerikos banginis sumedžiotas ir atvilktas į pakraštį. Iš Nantcketo eldijomis išplaukė pirmieji mūsų banginių medžiotų gaudyti Leviantano ir taip pat iš Nantcketo išvyko pirmoji korvetė, dalinai pakrauta akmenimis — taip ten tvirtinama — jais svaidyti į banginius ir patirti, kada jie atsiduria visai arti, ir tada iš nosgalio paleisti persteke.

Tat turint praleisti New Bedforde naktį, dieną ir kitą naktį, ligi galėsiu sėsti į laivą, reikėjo pagalvoti, kur per tą laiką nakvosiu ir valgysiu. Naktis buvo labai tamsi, niūri ir kandžiai šalta. Aš ten neturėjau pažįstamų. Nerimaudamas graibštineju po kišenę, i paviršių iškeldamas tik keletą sidabrinų pinigėlių. „Kur tu beieitum, Izmaeli, — tariau pats sau, sustojęs viduryje tamsios gatvės ir laikydamas valizę ant pe-

Muzikas Alfonsas Gečas

šas, choro pirmuoju dirigentu jis ir buvo pakviestas, o Alfonsas Gečas liko antruoju Vyrų choro dirigentu, kaip yra įrašyta to choro 1952 m. gegužės 25 d. koncerto programoje. Šiuo laikotarpiu Vyrų choras susipažino su kariškomis dainomis, kurias daugiausia buvo sukūręs pats muz. B. Jonušas, bet nebuvo vengiama ir kitų kompozitorių kūrinių. Su koncertais buvo aplankyti ir kitų miestų lietuviai. Išleista plokštelė, netikėtai valdybai muz. Jonušas pranešė, kad išvyksta gyventi į Omaha.

Tuo metu į Chicago atsiėmė vargonininkauti į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią muz. Vladas Baltrušaitis, buvęs Lietuvos valstybinės operos solistas. Likimas lėmė, kad V. Baltrušaitis 1954 m. jau dirigavo Vyrų chorui. Alfonsas Gečas ir toliau repetavo su choru chormeisterio pareigose. Šiuo metu Vyrų choras, Baltrušaitis diriguojamas, ypač daug koncertavo daugelyje JAV ir Kanados miestų, kuriuose gyveno lietuviai. Repertuare atsirado ir operų ištraukos.

Gimsta Lietuvių Opera

Iš to meto, dirbant su muz. Vladu Baltrušaičiu, išsikris-

talizavo operos statymo mintis. Persiorganizuojant į operų statymą, Alfonsas Gečas nuo pat pirmosios Verdi „Rigoletto“ operos pastatymo 1957 m. buvo Lietuvių Operos chormeisteris.

Jam tekdavo su choroais paruošti partijas įvairiausių operų, praveisti repeticijas, diriguoti koncertus. Darbo krūvis — milžiniškas, atsakomybė didelė, o scenoje matomas tik „retkarčiai. Jo kantrybė dirbant su choroistais buvo neišsėdama, pasiaukojimas bendrajam lietuvių meno gerui neribotas.

Alfonsas Gečas paruošė choras „Rigoletto“, „Fausto“, „Carmen“, „Trubadūro“, „Aidos“, „Toscos“, „Pajacu“, „Cavallerijos Rusticanos“, „Traviatos“, „Likimo Galios“, „Fidelio“, „Kaukių Baliaus“, „Meilės Eliksyro“, „Romeo ir Julijos“, „Nabucco“, „Lucijos iš Lammermoor“, „Carmina Buranos“, „I Lituani“, „Der Freischuetz“, „Don Carlo“, „Vilniaus Telio“, „Parduotosios Nuotakos“ įvairių tautų kompozitorių operoms ir savųjų — lietuvių kompozitorių Karnavičiaus „Grazinos“, Gaidelio „Danos“, Banaičio „Juratės ir Kastyčio“, Gaidelio „Gintaro Šalies“, Kačinsko „Juodo (Nukelta į 5 psl.)

Svyruojančiais žingsniais išvaikščiojau gatves ir atsidūriau ties užkeigos namais „Sukryžiuotos persteke“, bet jie man pasirodė per brangūs ir ištingingi. Truputį toliau iš „Kardžuvies“ užkeigos langų skverbėsi maloni šviesa. Per brangiu ir prabangu, vėl pagalvojau, akimirkai sustojęs pažūrėti į plačią šviesos juostą ir paklausyti stiklų tintilenimo viduje.

„Stumkis pirmyn, Izmaeli, — ištariau pagaliau. — Nešdinkis nuo durų“. Ir taip leidas tolyn. Nuovokos vedamas,ėjau gatvelėmis, vedančiomis į uostą, nes ten turėjo būti pigiausi, jei ne linksmiausi užkeigos namai. Kokios liūdnos gatvės! Tą savaitgalio dienos nakties valandą ta miesto dalis atrodė beveik kaip dykuma.

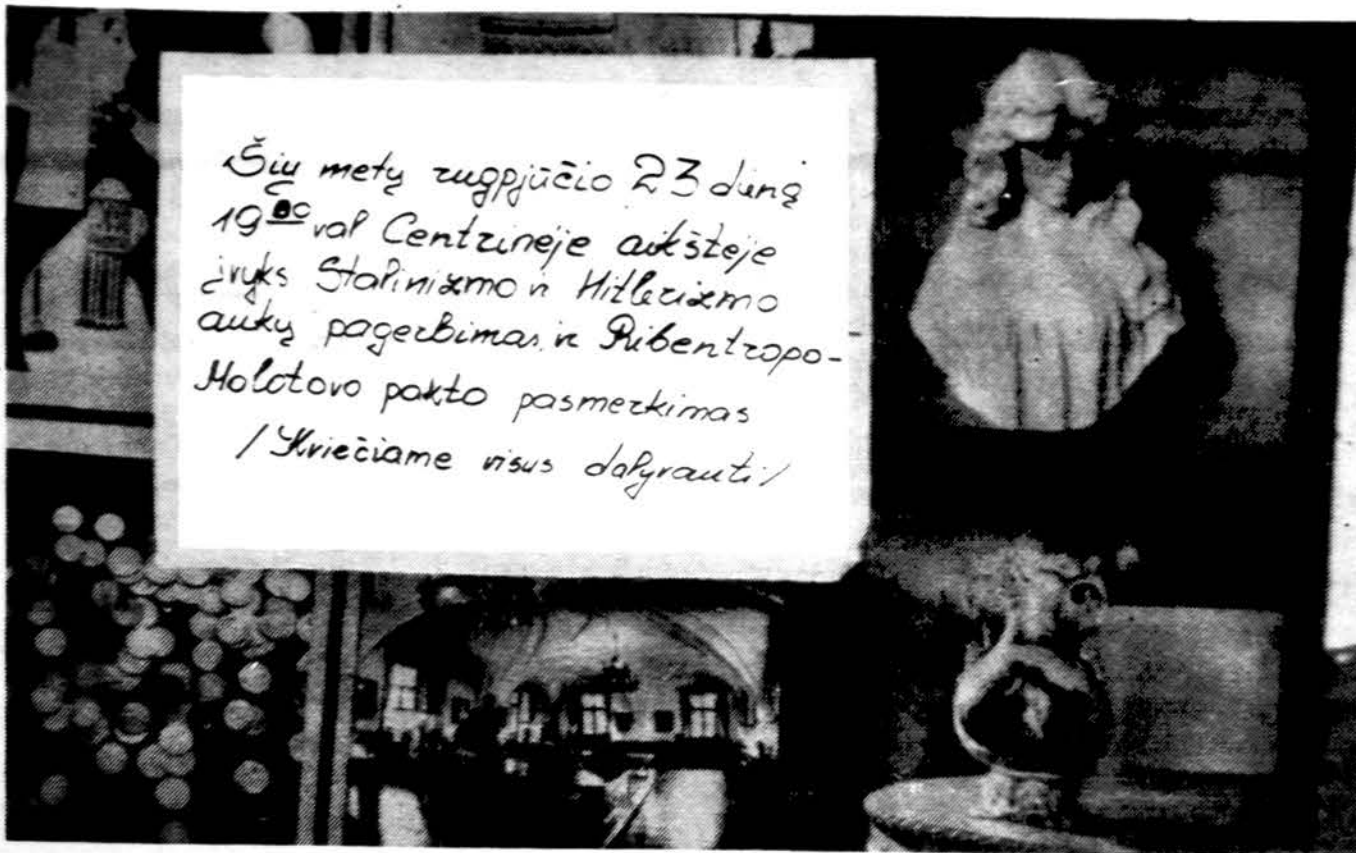
Pagaliau netoliese nuo molų pasiekiau aprūkusią švieselę, tryškusią iš žemo, plataus pastato. Kązkoks girdžijimas mane privertė pakelti galvą, ir virš durų pamaciau besisupančią iskabą su išpieštu dideliu putų stulpu. Apačioje buvo parašyta: „Ciurkslė. Peter Coffin“.

„Hm... gana nelemtas dalykas — pagalvojau. — Bet Coffin, kaip sakoma, Nantucketė sutinkama pavardė. Tai tinkamiausia vieta pigiam apsigyjimui“.

III. „Ciurkslės“ užkeigos namai

Ižengęs į šiuos vargingus užkeigos namus, aš atsidūriau plačiame koridoriuje. Vienoje jo pusėje kabėjo didelis, aliejiniais dažais tapytas paveikslas, visiškai aprūkęs ir nutrintas. Kad ir kaip į jį žiūrėtum šioje netikroje šviesoje, beveik negalima buvo suprasti, ką jis vaizdavo. Mano manymu, iš dalies paremtu nuomonėmis vyresniųjų asmenų, su kuriais tuo reikalu kalbėjau, jis turėjo vaizduoti Horno iškylų didelės audros metu. Baigiančio skėsti laivo tematyką tik stiebai. Įniršęs banginis, norėdamas persokti per jį, isminga ant trijų stiebų smaigalių.

(Bus daugiau)

Kretingoje ranka rašytas skelbimas rugpjūčio 22 d. kviečia į rugpjūčio 23-sios prieš Ribbentropo-Molotovo pakto demonstracijas.

ISTORIJA, RAŠYTA KRAUJU

1940 metai — Lietuvos laisvės tragedija

1940 metų vasarą karo prietrenktas pasaulis metė žvilgsnį į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tu metų birželio 15 dieną Sovietų Sąjunga ginklu okupavo Lietuvą, sulaužydama visas tarpusavio sutartis, kuriomis raudonoji imperija buvo iškilmingai įsipareigojusi gerbti Lietuvos valstybinę ir teritorinę neliečiamybę. 1939 metų rugpjūčio 23 dienos slapstasis Ribbentropo-Molotovo paktas ir buvo ta „žalioji šviesa“, leidusi abiems diktatoriams pradėti niekšišką agresijos-politiką.

Maskva Lietuvoje, lygiai kaip Latvijoje ir Estijoje, veikė labai greitai. Nepaėjo mėnuo, ir okupantas jau spėjo krašte skelbti „liaudies seimo rinkimus“, kuriuose tauta jokio balso neturėjo.

Dvi savaites prieš „rinkimus“ Molotovas Maskvoje nedviprasmiškai paaiškino tuolaikiniams Lietuvos premjerui Vincui Krėvei-Mickevičiui, ko Maskva siekė tais rinkimais. Štai Vinco Krėvės žodžiai:

— Pasikalbėjime tuo reikalu, kada aš pareiškiau, kad lietuviai niekuomet nesutiks išsivadėti laisvės, kad Lietuva, krikščioniškas kraštas, niekuomet neprisims sovietiškos santvarkos, jis tuomet atsakė: „Jeigu Vladimiras šventasis būtų norėjęs įkalbėti savo žmones, kad jie priimtų krikščionybę, tai jis būtų kelis šimtus

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

metų tos krikščionybės laukęs. O jis pasakė: eikite, svolachiai, į upę ir krikštykitės, o kas nenorite krikštytis, tai galvą nukirsiu. Visi nuėjo, apsikrikštijo ir tapo krikščionimis. Tai mes taip darome su visais. Mes neįkalbinėjame, bet priverčiame, o kas nepasiduoda, tai jis yra sunaikinamas. Ir taip bus visuose kraštuose, kur mes ateisime ir kur pravesime savo santvarką, ir žmonės turės arba pasiduoti, arba žūti... Jūs žinote, rusų interesai reikalauja, kad mes turėtume visą Pribaltiką. Jau Jonas Didysis apie tai svajojo ir siekė šito, ir mes dabar turime pasinaudoti dėl to, kad antra proga gali nepasitaikyti.

Grįžęs namo, premjeras Vincas Krėve-Mickevičius atsistatydino.

ir Mečys Gedvilas, išgirdęs Krėvės pasikalbėjimo su Molotovu turinį, prislėgtu balsu tarė: — Patekau tokion klampynėn, jog man belieka arba iš proto išeiti, arba nusišauti, arba laukti, kad mane nušautų...

Tokiomis pat nuotaikomis vadinamoji „liaudies vyriausybė“ ėjo prie gėdingojo seimo rinkimų spektaklio.

Per vieną naktį iš kažkur atsirado „Lietuvos Darbo Sąjunga“, kuri vienintelė turėjo teisę išstatyti kandidatus. Kas tą liaudies „darbo sąjungą“ įkūrė, kas jai priklausė, kokie buvo jos tikslai — Lietuvos visuomenė nieko nežinojo. Praėjus rinkimams, ši organizacija dingo, kaip į balą, ir daugiau gyveniman nebeišliko. Tai buvo tik apgaulingas Maskvos „triukas“ klaidinti žmonėms.

Liepos vienuoliktos naktį Lietuvoje buvo suimta daugiau kaip 2,000 lietuvių: ūkininkų, amatininkų, laisvoms profesijoms priklausančių asmenų, tarautojų, buvusių ministrų, spaudos darbuotojų... Liepos 13 dieną „liaudies vyriausybė“ paskelbė nepaprasto meto įstatymą. Rinkimų dienos rytą, liepos 14, balsavimo punktai buvo atviri nuo šeštos valandos, bet niekas nesiskubino, niekas nenorėjo būti atžymėtas pirmuoju...

Radijas šoko talkon su rinkiminiais šūkais, žadančiais rojų, su bolševikiniais eilėrašiais ir rusiška muzika. Nuolat ir nuolat buvo kartojami Maskvos radijo korespondento žodžiai, už kuriuos jis gavo tūkstantį litų: „Kremlius stebi Lietuvos liaudį ir žino jos priešus“. Nežiūrint to, rinkimai nesisekė. Provincija liaudies seimo rinkimus boikotavo. Žmonės rinkosi į bažnyčias. Daugelis kauniškių į balsavimo urnas metė iškirpe iš „Lietuvos Aido“ Melchiorą Putele. Vėliau balsų skaičiuotojai neatsargiai prasiarė, jog Melchioras Pute-

lė surinko daugiausia balsų, tačiau seime Putelės vieta užėmė Sniečkus.

Vidurienį Paleckis, gelbėdamas padėti, pats šoko prie mikrofono:

— Mes balsuojame už Lietuvą, — šaukė jis. — Nebereikės dėl nepakenciamų sąlygų emigruoti į tolimas Jungtines Amerikos Valstybes, Brazilijas, Argentinas ir tolimiausius kraštus. Visi turės darbo ir duonos savame krašte...

Bet ir jo žodžiai nepagelbėjo. Rusai nutarė dėl žmonių akių rinkimus pratęsti dar vieni diena. Mat, jau prieš savaitę rusai pranešė Maskvos valia, jog rinkimų rezultatai Lietuvoje bus 95,51 nuošimčio. Tačiau sovietinė propaganda laiku nesugriebė ir „Tass“ as“ liepos 14 vakare „pagal planą“ paskelbė galutinai dar nepasibaigusį rinkimų Lietuvos rezultatus. Girdi, rinkimai baigti, liaudis triumfuoją, balsavo 95,51%. Vėliau susikompromitavęs „Tass“ patikslino, jog rinkimai... pratęsti.

Kas dėjosi po rinkimų?

Lygiai po savaitės, liepos dvidešimt pirmąją, sovietų parinkti „liaudies seimo“ aktoriai suvaidino šurpį duobkasių tragediją: pastūmėjo Lietuvą Maskvos glėbį. Ir šio tragiškojo spektaklio režisierius buvo Maskva. Vos tris dienas užsitęsusi „liaudies seimo“ sesija priėmė dvi Maskvoje paruoštas ir iš rusų kalbos išverstas rezoliucijas. Viena Lietuva paskelbė „tarybine socialistine respublika“, o kita prašė Maskvos Lietuvą prisijungti.

Prašė... Kauno teatre susirinkę vadinamieji „liaudies seimo“ nariai buvo tik bejėgiai statistai. Teatro salėje ir net už scenos maišėsi ginkluoti rusai. Teatro duris saugojo enkavedistai, gatvėse trankėsi sovietų tankai. Ne veltui Dekanozovas liaudies seimo nariams privačiai pasakė, jog „šie tankai aiškiausiai rodo, jog Lietuva jau nebegali būti nepriklausoma. Lietuva esanti dabar... laisva!“

Dekanozovas savo susilaukė. Kokia ironija: šis Kremliaus tarnas vėliau pats tapo Kremliaus tironų auka.

Pakarkliui nerandant savo kalbos, kurią jis anuomet turėjo pasakyti teatre, Sovietų Sąjungos pasiuntinys Pozdnikovas prašė nesijaudinti ir kantariai laukti iš Maskvos lėktuvo, o seimo spektaklį kiek atidėti. O Niunka tikrino, ar Pakarklio kalba kartais nenuklydo iš Maskvos Rygon, kartu su iš anksto maskolių paruoštomis tautos išdavimo kalbomis lietuvių „liaudies seimo“ farsui.

Taigi visos seimo „artistų“ kalbos buvo patikrinamos Maskvoje ir Dekanozovo aprobuotos Kaune.

Lietuvos prijungimo klausimą išklė savo motinos prakeiktasis Sniečkus. Visa para anksčiau „Tiesa“ buvo išspausdinta su rezoliucijomis ir kalbomis, kurios dar turėjo būti pasakytos. Dienraštis iš anksto buvo pasiųstas Kauno radiofonui, nežiūrint, kad seimas dar nebuvo susirinkęs ir joks nutarimas nebuvo paskelbtas.

Kad Lietuva buvo agresijos auka — šios gaidos neslėpė nė vienas kalbėtojas, kad ir kaip besistengdamas dangstytiis apgaulingais išlaisvinimo šūkais. Visur buvo pripažintas faktas, jog šį kelią pasirinko ne lietuvių tauta ir ne savo noru, o sovietai, raudonoji armija.

Paleckis prasiarė, jog prasi-davėlių ir tautos išdavikų norai būtų likę be vaisių, jeigu...

— Jeigu ne ta broliškoji pagalba, kurios susilaukėm ir visada turėjom iš broliškų ir draugų Sovietų Sąjungos tautų ir kurias atnešė mums tautų išlaisvintoji raudonoji armija...

Sovietų Sąjunga — raudonoji armija, Sovietų Sąjunga — raudonoji armija. Šiuos žodžius Paleckis, Sniečkus, Gedvilas, Pakarklis ir kiti kartojo, kartojo ir kartojo.

Štai vėl tautos išdaviko Paleckio padėka Lietuvą užgrobusiems sovietams ir jų raudonajai armijai:

— Dar kartą pabrėžiū dekin-gumą Sovietų Sąjungai ir raudonajai armijai, kurios dėka buvo paremtas ir pagaliau priimtas bei įvykdytas mūsų liaudies ultimatus senajai plutokratiškai santvarkai... Visiems jau šiandien garsiai sakome, aiškiai išpėjame: greičiau atsikvošėkit, greičiau susiorientuokit, greičiau įsijunkit visu nuoširdumu į naujo gyvenimo kūrybos darbą, kad greitai pasisukusios laiko mašin-os ratai jūsų nenubloktų, nesutriuškintų...

Bet ir be išpėjimo ir grasinimų tauta matė, kur krypta reikalai. Jie matė krašte siaučiančius enkavedistus. Prie sovietų pasiuntinybės bildejo tankai. Prie vakarinės Lietuvos

sienos buvo sutraukiamos vis didesnės rusų kariuomenės pajėgos. Pajūrys kontroliuojamas. Lietuvos-Vokietijos siena uždaryta.

Norėdami užkirsti kelią protestams, Maskvos duobkasiai grasino gyvybės atėmimu ir suvarytiems atstovams ir jų šeimoms. Rezoliucijų balsavimo metu vadinamų atstovų balsai nebuvo skaičiuojami, o kartu su jais balsavo ir prisodinta eilė čekistų, balsavusių ir rusiškai šaukusių „ura“. Atstovų kredencialai irgi buvo tikrinami po to, kai Lietuva jau buvo savo duobkasių rankomis įstumta Maskvos glėbį.

Tą patvirtino komunistų partijos viešas pareiškimas:

— Laimėjimas buvo pasiektas ne dėl Lietuvos buržuazijos nuolaidumo, bet tik dėl deka-paramos... iš didžiosios... socializmo šalies (Sovietų Rusijos) ir... iš raudonosios armijos.

Tokie yra faktai, kurių nė vienas lietuvis, karta iš kartos, neturi užmiršti.

Niekšiška Kremlius tebeklastoja istorinius faktus, dar ir šiandien bandydamas, jei ne kitus, tai bent save įtikinti apie „laisvu noru“ įvykdytą prisijungimą prie Sovietų Sąjungos pavergtų tautų kalėjimo. Rusų karinės okupacijos sąlygose praveista rinkiminė komedija ir prisijungimo spektaklis jokios teisinės vertės neturi. Laisvasis pasaulis Kremliaus klastos ir smurto Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje nepripažino. Ir klysta Maskva, jeigu, tebeniokodama Pabaltijo valstybes, tariasi pajungusi lietuvių tautą ir jos dvasią savo valiai.

Praėjo keturiasdešimt aštuoneri metai. Užtenka tik prisiminti šių metų įvykius Lietuvoje, o taip pat Latvijoje ir Estijoje. Šios tautos pulsuoja laisve ir nepriklausomo gyvenimo dvasia, laukdamos valandos, kurią padarytoji skriauda bus atitaisyta.

Toji valanda neišvengiamai ateis. Tą šiandien mato ir pat-sai Kremlius.

Mūsų mielam Bičiuliui

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

iškeliavus Amžinybėn, jo žmoną ALDONĄ, dukteris DAIVĄ ir RITĄ su šeimomis, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Čikagos Lietuvių Fronto Bičiuliai

Mielam Bičiuliui

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

mirus, jo žmonai ALDONAI ir dukterims bei jų šeimoms reiškiamė gilią užuojautą

Dalia, Vladas, Gintautas ir Eugenijus Būtenai

Tragiškai žuvus

A.†A.

PETRUI ČEPIUI

jo tėvus GINTARĄ ir VALENTINĄ, seserį RASĄ ir visus artimuosius giliai užjaučiame jų didžiąjame skausme ir liūdime kartu

LSS Vyr. Skautininkai:
v.s. tn Stefa Gedgaudienė
v.s. Gediminas Deveikis
Atlanto Rajono vad.vybė:
v.s. fil. Romas Jakubauskas
s. Birutė Banaitienė
s. Bronius Naras

A.†A. SOFIJA DAVIDAUSKIENĖ TOLKIUTĖ

Gyveno Cicero, IL.
Mirė 1988 m. rugpjūčio 30 d., sulaukusi senatvės.
Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Kauno rajone, Grinkiškyje.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukters Sofija Diržienė, žentas Bonifacas, Phyllis Kaikariene, žentas Jonas, Frances Bortman, sūnus Leonas, marti Margarita; aštuoni anūkai, aštuoniolika proanūkų ir kiti gimines.

Velionė buvo našlė a.a. Simono.
Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 1 d. nuo 2 iki 9 v.v. Butkus-Petkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, IL. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 2 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašoma nesiusti gėlių.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukters, sūnus ir gimines.
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 652-1003.

Iš Lietuvos gauta žinia, kad 1988 m. rugpjūčio mėn. 2 d., Marijampolėje mirė

A.†A.

dr. Bernadeta Bartuškienė

(g. 1925)

Palaidota Šunskų kapinėse su visomis religinėmis ir tautinėmis apeigomis. Giliame liūdesyje liko vyras Vaclovas Bartuška bei kiti gimines Lietuvoje ir Amerikoje. Už velionės sielą šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje rugsėjo 16 d., 8:30 val. ryto.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

APLINK MUS

x „Draugas“ ateinantį antadienį, rugsėjo 6 d. neišeis, nes dėl Darbo dienos šventės visa istaiga pirmadienį, rugsėjo 5 d. bus uždaryta. Trečiadienį, rugsėjo 7 d., „Draugas“ išeis. „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve dirbs antradienį, rugsėjo 6 d., kaip kiekvieną dieną.

x Atsiveikimas su a.a. Adolfu Markeliu, „Draugo“ bendradarbiu, buvo rugpjūčio 30 d. Butkaus-Vasaičio laidojimo koplyčioje, Cicero. Vadovavo rašyt. Česlovas Grincevičius. Rugpjūčio 31 d., trečiadienį, po gedulingų pamaldų Šv. Antano bažnyčioje palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

x „Technikos žodis“, nr. 1, išėjo iš spaudos su daugeliu straipsnių ir diagramų iš technikos srities. Pabaigoje žurnalas yra šiek tiek informacijos apie lietuvių technikus ir inžinierius. Redaguoja V. Jautokas.

x Komunistų laikraštis „Peoples Daily World“ šių metų kovo 25 d. laidoje paskelbė, kad OSI direktorius Neal Shear buvo nuvykęs į Maskvą ir tarėsi su pirmuoju prokuroru padėjėju Aleksandru Sucharevu, dalyvaudant Sovietų Sąjungos užs. reikalų ministerijos atstovui ir vienam pareigūnui iš JAV ambasados.

x Dr. Edmundas Juodenas, Cleveland, Ohio, Alfonsas Rauckinas, Lockport, Ill., pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Nuosirdus aiči.

x Inž. Vytautas Kupcikevičius, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Nuosirdus aiči.

x Kun. John Tamulis, Cadillac, Mich., A. Seliokas, Etobicoke, Ont. Kanada, Jadvyga Skudzińska, Dorchester, Mass., Vaclovas Jakavickas, Chicago, Ill., M. Kasniūnas, Lockport, Ill., Agnė Bigelis, Three Oaks, Mich., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 12 dol. auką. Labai dėkojame.

x Dr. E. ir R. Šilgaliai, Euclid, Ohio, Vincas Saras, Los Angeles, Cal., Sisters of Saint Casimir, Baltimore, Md., V. Gasiunas, Gulfport, Fla., Veronika Satas, Fremont, Wisc., Henry Bitenas, Elizabeth, N.Y., K. Giedraitis, Livonia, Mich., pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 10 dol. Nuosirdus aiči.

x Dr. Domas Micuta, Waukegan, Ill., Pr. Gudauskas, Baltimore, Md., Roma Juzenas, Southfield, Mich., Philomena Peleckas St. Pralgauskas, Stasys Česna, Liuda Klaus, Stella Gencevičius, Ona Dambrauskas visi iš Chicago, Ill., pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, paaukojo po 10 dol. Nuosirdus aiči.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747.

(sk.)

x Privatai parduodamas vienos šeimos, puikiai įrengtas namas Marquette Parke, 72 & Francisco apyl. Tel. 469-9463. Agentai prašomi neskambinti.

(sk.)

x Marijos metų užbaigimo procesija bus Šv. M. Marijos Gimimo parapijos Šiluvos atleidimų metu. Procesija prasidės iš Marijos aukšt. mokyklos kiemo 2 v. p.p. Organizacijos su vėliavomis renkasi 1:30 val. Organizacijų vėliavos prašomos užregistruoti iki rugsėjo 6 d. pas dr. Romą Kuprienę tel. 447-9319 arba Mary Juzenas vakarais tel. 435-6014. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti vienas kitam paskambinant.

x „Draugo“ dienraščio biulis, kurį rengia renginių komitetas, bus rugsėjo 25 d., sekmadienį, Martinique restorano pokylių salėje Evergreen Parke. Meninę dalį atliks estradinė dainininkė Violeta Rakauskaitė-Štromienė, atlikusi daugelį estradinių koncertų įvairiose šalyse su dideliu pasisekimu.

x Amerikos Lietuvių Taryba metinį susirinkimą šiemet turės Chicago Lietuvių Tautiniuose namuose spalio 22 d.

x Milda ir dr. Edmundas Lenkauskai, Pepper Pike, Ohio, mūsų garbės prenumeratoriai, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. Nuosirdus aiči.

x Antanas Obcarskis, Hamilton, Kanada, suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Ant. Obcarskį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Henrikas Bajelis, Los Angeles, Cal., pratęsė „Draugo“ prenumeratą, gražino laimėjimų šakneles ir pridėjo 30 dol. dienraščio paramai. H. Bajali skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Algirdas Karaitis, Union Pier, Mich., „Gintaro“ vilos savininkas, mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Nuosirdus aiči.

x Antanas Zailskas iš Cicero, Ill., atsiuntė 20 dol. auką ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. A. Zailskui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuosirdus aiči.

x V. Andriulis, Geneva, Ill., parėmė „Draugo“ 30 dol. auką ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. V. Andriulį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Stasys Pociulis, Kenosha, Wisc., pratęsdamas prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. St. Pociulį skelbiame garbės prenumeratorium, o už palikimą savos spaudos labai dėkojame.

x ALRKF-jos Jaunimo Stovyklai DAINAVA reikalingas ūkvedys. Pageidaujama pensininkų šeima (vyras ir žmona). Jų dispozicijoje būtų patogus, naujai įrengtas namukas pačiame stovyklos rajone. Dėl smulkių darbo ir atlyginimo sąlygų prašoma kreiptis į J. Damušienę, šiam reikalui Dainavos pavestą įgaliojantį tel. 312-460-8001.

(sk.)

x Mutual Federal Savings ieško kasininko-ės (teller) pilnam laikui. Reikia mokėti rašyti mašinėle. Skambinti 847-7747.

(sk.)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk.)

Sesėlės kazimierietės, atšventusios vienuolynę deimantinį jubiliejų. Iš kairės pirmoje eilėje: ses. M. Flariana Antanaitis, ses. Deotilla Kalinauskas, ses. Bertilia Klusas, ses. Adorata Savilonis, ses. Clarita Jonelis ir ses. Agnita Sabockis; antroje eilėje: ses. M. Anita Petrosius, ses. Estelle Lucas, ses. Marilyn Kuzmickus – generalinė vyresnioji, ses. Grasilda Ringis ir ses. Dorothea Šaltis. Keturi sesėlės jubiliejų šventė Holland, Pa.: ses. Eucharistia Stoškus, ses. Genevieve Cepukaitis, ses. Mildred Penkunas ir ses. Rasarita Balsis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LAIKAS JAU MOKYKLON

Šiais žodžiais Vytė Nemunėlis pradeda savo vieną eilėraštį. Paskutinis šio eilėraščio posmelis taip skamba: „Kad pamėgė mokslo augtumė didučiai, laikas jau mokyklon mums, visi vaikučiai“.

Mokslas yra labai svarbus. Lietuvos mokslo vyrai Valančius, Basanavičius, Kudirka, Maironis ir daug kitų savo raštuose kvietė lietuvius šviesintis, pažinti tiesą, numesti vergijos pančius ir sukurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Kaip matome, viskas įvyko, kaip jie rašė.

Nelaimių pasaulyje netrūksta. Jos ištiko ir mūsų kraštą. Jei būsimie išsimokslinę, prisiminsime anų garsių vyrų žodžius, galėsime padėti vel atgauti mūsų tautai laisvę. Šio mokslo pasisemti galime tik savose – lietuviškose mokyklose. Kas myli Lietuvą, myli savo artimiausius lietuvius ir nori jiems padėti, tas turi rugsėjo mėnesį registruotis į lietuviškas mokyklas, kurių Amerikoje turime apie 30.

Šia proga noriu plačiau pakalbėti apie vieną iš tų trisdešimties mokyklų, tai ta, kuri pasirinko narsių didvyrių Dariaus ir Girėno vardą. Ji yra Chicagoje, visiems žinomame Jaunimo centre. Rugsėjo 10 d. 9 val. ryto pradeda savo dvidešimt septintuosius mokslo metus. Bus registracija ir pamokos iki 12 val. Vietoje bus galima išgyti mokslo priemonės. Mokykla laikosi Švietimo tarybos programos. Visą kursą išsėna per aštuonerius mokslo metus, kaip įprasta JAV. Veikia ir vaikų darželis.

Kiekvienas skyrius turi atskirą patyrusį mokytoją. Kasmet puošia Kalėdų eglutę, mini Vasario šešioliktoją ir Motinos dieną. Muzikas Faustas Strolia praveda dainavimą, o Nijolė Pupienė tautinius šokius. Jos paruošti mokiniai dalyvavo Tautinių šokių šventėje Hamiltone. Mokykla turi kapelioną, kuris per tris valandas aplanko kiekvieną skyrių atskirai ir pasikalba su mokiniais apie religijos reikšmę žmogaus gyvenime. Reikalui esant, paruošia mokinius Pirmajai komunijai ir Sutvirtinimui. Mokyklos aplinka lietuviška. Sodyboje stovi Laisvės kovų paminklas. Viduje sienos nukabinėtos mūsų žymių vyrų portretais ir tautiniais paveiksiais. Jaunimo centrą aplanko daug žymių asmenų, kurie užsuka ir į mokyklą. Dažnai vyksta įvairios parodos, į reikšmingesnes nuvedami mokiniai, kad susipažintų su tautiniu menu ir kultūra. Pamokoms pasibaigus vyksta skautų sueigos. Kreipiamas didelis dėmesys į vaikų darželį, kuri veda tos srities specialistė. Ši mokykla yra pradžios mokykla. Jaunimo centre veikia aukštesnioji mokykla ir Pedagoginis institutas. Tai tokios pagrindinės žinios apie šią mokyklą. Kas norėtų sužinoti daugiau smulkmenų, turėtų paskambinti šiuo telefonu: 312-476-5381.

J. Plačias

PLB VALDYBOS PAREIGŲ PERDAVIMAS

Kaip jau visi gerai žinome, PLB seime, Toronte, buvo išrinkta nauja PLB valdyba. Faktinas pareigų perėmimas įvyko liepos 18 d. Grand Rapids, Mich. Iš buvusio PLB valdybos pirm. Vyt. Kamanto pareigas perėmė naujasis vald. pirm. Vyt. Bieliauskas. Simboliškas pareigų perdavimas ir pirmasis darbo posėdis įvyko rugpjūčio 27 d. PLB būstinėje Jaunimo centre, Chicagoje. Čia dalyvavo be-

veik visi senieji ir pilnoje sudėtyje naujieji valdybos nariai. Naujoji valdyba bent pareigų perėmimo pasirodė drausminga ir „en bloc“ dalyvavo. Šį faktą reikia labai pabrėžti, kadangi ji yra beveik globaliniai išsimėčiusi. Pilna žodžio prasme yra PLB valdyba.

Buvusios valdybos pirm. Vyt. Kamantas pristatė buvusios valdybos narius ir padėkojo jiems už jų darbą. Abiejų valdybų nariai pasirašė pareigų perdavimo ir perėmimo aktą. Po to buvo perduotas valdžios simbolis. Vyt. Kamantas perdavė naujajam pirm. Vyt. Bieliauskui „gavelį“ (plaktuką), kurio mušimu posėdžiai pradami ir uždarami. Naujasis pirm. savo inauguracinėje kalboje pasisakė, kad santykiuose su kitais veiksniais vadovausis „modus vivendi“ principu. Dabartiniai įvykiai ok. Lietuvoje verčia ir mus persiorientuoti ir vengti trinties.

Po naujojo pirmininko „inauguracijos“ senosios valdybos nariai apibūdino savo veiklos barus. R. Dirvonis apie LJS ir sporto reikalus. Jaunimo sąjunga ir jos veikla dažnai be reikalo yra puolama. Didelis įvykis buvo Jaunimo dienos Australijoje, kurios pareikalavo didelių pastangų ir iš JAV jaunimo organizacijų. B. Jasaitienė, vicepirm. švietimo reikalams, pabrėžė pagalbos reikalingumą ypač Vasario 16 gimnazijai ir Pietų Amerikos jaunimui. Be ryškios paramos jaunimas iš Pietų Amerikos negalėtų lankyti Vasario 16 gimnaziją. Tai paramai organizuoti yra sudarytas rėmimo komitetas, kuris veikia po PLB sparnu.

St. Jokubauskas supažindino su išdu. Taip saktant, pinigų yra ir jų nėra. Esami pinigai yra rinkti specifiniams tikslams, o PLB valdybos veiklai finansuo-

Demonstracijos gaiviniams liūdni prisiminimai.

Nuotr. Rasos Miliauskaitės

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

– Rasa Razgaitienė, Americans for Due Process koordinatorė, kalbėjo apie OSI Pabaltiečių Jaunimo stovykloje Pennsylvanijoje rugpjūčio 13 d. Po pristatymo ji rodė jos paruoštą anglų kalba vaizdajuostę „Rebirth of a Nation“ apie liepos 9 d. Vingio parko manifestaciją. Šią 18 minučių vaizdajuostę ji suprojektavo ir įgyvendino naudojantis Juozo Bružo susuktą filmą iš to įvykio. Juostos redagavimo darbus atliko profesionalas Vytautas Navickas. Juostelė duoda daug informacijos ne tik apie dabartinius Lietuvos įvykius, bet taip pat pristato istorinę perspektyvą. Paaškinimų konsultantas buvo Lietuvių informacijos centro Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas. Jaunimas gyvai reagojo ir į OSI temą ir į rodomus dabartinius įvykius Lietuvoje.

– Komp. Giedros Gudauskienės kūrinių kasetės parodymas – koncertas bus spalio 9 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Kompozitorė bus pagerbta už kompozicijas savo 65 metų amžiaus sukakties proga.

– Los Angeles Jaunimo sąjungos skyrius rugsėjo 24 d., šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Kazimiero salėje rengia australiečių dainininkių koncertą. Jame dalyvauti kviečiami visi lietuviai.

ti kasoje pinigų nėra. Jungtinis finansų komitetas didiesiems renginiams, vykusiems Kanadoje, paremti iš JAV lietuvių surinko 108,000 dol.

R. Kudukis kalbėjo teisiniais ir OSI reikalais. Kovai prieš OSI užmačias, nukreiptas prieš mus, reikėtų turėti generalinį planą ir bendrą veiklą. Dėmesį reikia koncentruoti, kad būtų pakeistas įstatymas, kuriuo sukurta OSI istaiga, o nelakstyti aplinkui su kibrais kiekvieno gaisro atveju. M. Lenkauskienė trumpai apžvelgė savo penkių metų veiklą. Ryšiai su Pietų Amerika ir ypač jos jaunimu yra labai svarbūs ir asmeniškai kontaktai pageidaujami. Kulminacinis taškas buvo Kultūros kongresas. Kongresas, kuris apėmė beveik visas mūsų kultūrinio gyvenimo sritis, sutraukė daug dalyvių ir reikia laikyti pasisekusi. Reikia atkreipti dėmesį į dėsnių dėmesį ir mažas kolonijas, kurios patios nepajėgia aktyvesnės veiklos išvystyti. Alvydas Saplys informavo PLJS ir jaunimo veiklos reikalu. Jaunimas rengė ir aktyviai dalyvavo demonstracijose ir budėjimuose. Bendrai metų eigoje buvo daug renginių, kuriuose jaunimas rėkėsi ir dalyvavo.

Vyt. Kamantas, buvęs PLB vald. pirm., konkretizuodamas PLB veiklą, minėjo, kad reikėtų mažiau posėdžių, o daugiau veiklos. Suaktyvinti veiklą su kitais kraštais, kurie žiūri į PLB ir laukia iš jos veiklos paramos. PLB yra globalinės apimties lietuviška institucija, tad visus kraštus ir turi apimti. PLB darbus stipriai remia Lietuvių Fondas. Reikia stiprinti visuomeninių ir politinių reikalų darbą. Santykiai su Diplomatine tarnyba yra labai geri. Mūsų politinėje veikloje ir santykiuose su VLIKu, reikia manyti, kad, suėję du daktarai, turėtų susitarti. Baigdamas palinkėjo sėkmės naujajai valdybai. Paskui paminėjo, kad Kronų sodyboje Lemonte yra kepama tradicinė kiaušė ir visi posėdžio dalyviai yra kviečiami.

Vyt. Bieliauskas, pasiūlydamas į darbotvarkę labai suabejojo, ar bus galima suspėti. Tad nežinia, kiek dalyvių tuo kvietimu pasinaudojo. Vyt. Bieliauskas, naujasis PLB valdybos pirm., paminėjo, kad bus susipažinta

– Chicago satyrinis teatras Antras Kaimas vyksta į Los Angeles ir gastroliuos su nauja programa Šv. Kazimiero salėje rugsėjo 17 d., šeštadienį, 7 val. vak. Kviečia Antras Kaimas ir Santa Monicos lietuvių klubas.

– Tautos šventės minėjimas Los Angeles, Cal., bus rugsėjo 11 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengia Lietuvių Tautinė sąjunga.

– Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles, Cal., bus spalio 16 d. rudens balius su skaniais valgiais, vynu ir gražia menine dalimi. Parapičiai baliumi paremia parapijos reikalus.

– Šv. Kazimiero lietuvių mokykla Los Angeles šiuos mokslo metus pradės rugsėjo 17 d. 9 val. ryto. Rugsėjo 10 d. bus mokytojų darbo konferencija. Veiks mokykloje 10 skyrių, vaikų darželis „kiškiukų klasė“ ir seminaras mokiniams, baigusiems 10 skyrių. Vadovaus mokyklai Marytė Sandana-vičiūtė-Newton, Violeta Gedgaudienė ir Algimantas Žemaitis.

– A.a. Antonija Lukšienė, 87 metų amžiaus, po ilgos ligos mirė rugpjūčio 14 dieną. Daug jos meilės yra patyręs dar Lietuvoje kun. Bruno Markaitis, todėl jis atskubėjo iš Havajų, kur pats gydomi, ir dalyvavo laidotuvsė. Palaidota Holy Cross kapinėse Culver City, Cal.

su PLB darbais esančiais eigoje ir bus stengiamasi juos toliau tęsti. Naujoji PLB valdyba yra šios sudėtis: Vyt. Bieliauskas – vald. pirm., E. Čuplinskas – vicepirm. ir finansai, Vyt. Dambra – visuomeniniai reik., Alg. Gureckas – ryšiai su užsieniu, A. Juzukonis – informacija, R. Kudukis – socialiniai, religija ir teisės reikalai, J. Lukoševičienė – kultūros reikl., G. Petrauskienė – ryšiai su kraštais ir lietuviška spauda, A. Saplys – PLJS pirm., H. Žibias – išdinininkas. Pasaulio lietuvių red. lieka Br. Nainys.

Po to buvo pietų pertrauka. Po pietų turėjo vykti darbo posėdis, kuriuose nebeteko dalyvauti.

J. Ž.

ŠEIMOS ŠVENTĖ

Baniutė ir Romas Kronai, gyvenantieji Clarendon Hills, Ill., rugpjūčio 27 d. surengė šeimos šventę savo giminėms ir artimiesiems. Sukviesta buvo arti 150 svečių. Iš Detroito atvažiavo Romo sesuo, dalyvavo penki svečiai iš Lietuvos. Buvo laukiama artimųjų iš Kanados, bet dėl sunkios ligos negalėjo atvažiuoti. Dalyvavo ir Lemonto lietuvių kapelionas kun. L. Zaremba.

Šventė buvo pradėta šv. Mišiomis, kurias aukėjo prel. J. Prunskis. Vaisės buvo labai gausios ir įvairios. Svečiai galėjo ne vien pasidžiaugti šeiminių vaišingumu, bet ir pasiklausyti originaliai sukurto poezijos. Tarp dalyvių buvo matyti ir B. Kronienės motina Veronka Mašiotienė, 91 m., ir Romo motina Konstancija Kronienė, 96 m. Buvo daug vaikų, kurie čia erdvioje sodyboje galėjo pažinti tinklinį ir kitus žaidimus. Po pietų užėjo lietus, bet Kronai galėjo visus sutalpinti verandoje ir namuose.

J. Daugl.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.